

NÅR NOE SOM IKKE TRENGS Å SIES, LIKEVEL BLIR SAGT, ER DET DA UTTRYKK FOR EN SUBVERSIV HOLDNING?

Tor SR Thidesen

Jeg vet ikke helt hva det er Silje prøver å si med disse arbeidene. Faktisk driter jeg i det. Men som Susan Sontag sier:

«It doesn't matter whether artists intend, or don't intend, for their works to be interpreted. Perhaps Tennessee Williams thinks Streetcar is about what Kazan thinks it to be about. It may be that Cocteau in The Blood of a Poet and in Orpheus wanted the elaborate readings which have been given these films, in terms of Freudian symbolism and social critique. But the merit of these works certainly lies elsewhere than in their "meanings." Indeed, it is precisely to the extent that Williams' plays and Cocteau's films do suggest these portentous meanings that they are defective, false, contrived, lacking in conviction.»

Men hun har, som nesten alle andre jeg kjenner i kunstverdenen prøvd desperat å si noe viktig, det er tydelig i valget av materiale. Prøver hun å skape en diskusjon rundt religion?

Jeg skal være helt ærlig - jeg vet ikke hvorfor hun valgte en bibel. Jeg ber til en Gud jeg tviler på at eksisterer

at hun ikke prøver å være sjokkerende. Nei, hva jeg leser inn i det, og som beskuer og subjektivt er min mening den eneste, er at hun var interessert i formene, det rent estetiske, og når man først skal velge en bok å gjøre et slikt inngrep med, er vel bibelen er grei nok plass å starte. La oss bare si, at det virker relativt klart at hva hun ønsker er å ta noe med klare konnotasjoner og gjøre det om til noe med estetiske, romantiske verdier, tør jeg si at hun nærmer seg det sublime? OK, saken er nemlig den at dette er ikke så veldig langt fra min egen praksis, altså dette med å ta noe med klare holdninger eller status i samfunnet og oppheve eller forenkle det til noe rent estetisk, som 'bypasser' den logiske hjernen og går rett inn i det emosjonelle.

Faktisk er det jo egentlig noe zen over det hele. Liksom, JA, her er et viktig element i det kollektive samfunnet, men egentlig er det bare ord på et ark, som for f.eks en dyslektiker ville vært nemlig bare det, figurer på et par hundre stykker ark. (Jeg håper Silje har lest A. Korzybskis teorier om Generell Semantikk da, altså, at språk er en ren oppfinnelse, og at ord egentlig er den verste formen for uttrykk, da den er begrenset til hvor mange ord som er i språket, mens rene følelser antageligvis er

uendelige i sine kombinasjoner. Tilbake til Zen; gi Bibelen til en zen-mester, og hva vil han si det var, «ord på papir». Ordene selv er ikke viktige. Ord er ord.)

Jeg tenker på Henry Miller. Fordi Silje sier noe i teksten hun ga meg om arbeidene, som desverre ikke er original, men som er sjelden i samtidskunsten, nemlig synet på kreativitet (har du lagt merke til at ordet 'kreativitet' ikke brukes av kunstnere? De er redd for ordet, barn som lager malerier med hendene er kreative, kunstnere er... bare smartere enn resten. Bullshit, men det visste du sikkert). Synet på at det å skape er magisk. 'A magical universe', som Burroughs kjemper for. Faen ta Dawkins og hele den gjengen som vil at livet skal reduseres til biologiske faktorer og genetisk programmering. Men ja, altså, det jeg ville fram til, det Silje skriver, er en nesten ord for ord samtidstolkning av Henry Miller. La meg gi deg deler av sitatet:

Who writes the great books? It isn't we who sign our names. What is an artist? He's a man who has antennae, who knows how to hook up to the currents, which are in the atmosphere, in the cosmos; he merely has the facility for hooking on, as it were. Who is original? Everything that we are doing, everything that we think, exists already, and we are only intermediaries, that's all, who make use of what is in the air. Why do ideas, why do great scientific discoveries often occur in different parts of the world at the same time?

The same is true of the elements that go to make up a poem or a great novel or any work of art.

They are already in the air, they have not been given voice, that's all. They need the man, the interpreter, to bring them forth.

—Henry Miller

Fordi det er noe, og herregud som jeg savner mer av slik kunst, rent og.. rett-og-slett med disse arbeidene. Spesielt «Ett Negativt Livssyns Estetiske Kvaliteter». Det bare er det, og det bare funker. Jeg velger bevisst å ignorere den teoretiske ideen bak arbeidet, jeg forstår den, den er god, men gir lite til debatten, jeg har, som du sikkert vet, et brennende hat for kunstneren som 'illustratør'. Du vet hvem jeg snakker om, de som finner en gammel tekst av Foucault eller Adorno, og synes det er intellektuelt å bare ta den ideen, lage en tegning som beskriver den, og kalle det sitt eget arbeide. At et bilde sier mer enn tusen ord er, som vi alle vet, bullshit, jeg mener, skulle liksom Nietzsche heller har laget tegneserier slik at han kunne bli forstått bedre? Så JA, noe blir sagt i disse arbeidene, og jeg fokuserer på 'Et Negativt Livssyn' mest her fordi arbeidet fenger meg, det kiler, stimulerer. Jeg aner ikke om Silje har lest Susan Sontag, helt sikkert, i så fall er hun i et mindretall, men hva hun gjør ville gjort ei dau lesbe (Sontag) stolt. Arbeidet FUNGERER fordi det er taktilt, det har bevegelse,

det er rett og slett vakkert. Og hvis du vil, hvis du vil altså, kan du begynne, ETTER DU HAR BEUNDRET DET RENT ESTETISKE, begynne å fundere på hvordan det er en kommentar på negativitet (hvordan den, tanken altså, går i en slags løype, en dans fram og tilbake, og hvordan den er faktisk mye lettere å leve med. Å være deppa betyr at du aldri får falskt håp.) Dette er rett ut av Sontags kokebok, i at det fungerer for øyet som ser. Jeg har alltid kjempet for å få tilbake magien i kunst, om å kaste ut R. Dawkins og gjengen, kunst er den nye kristendommen. Noe man ikke forstår helt med hjernen men som graver seg inn i marg og bein, og blir der.

Arbeidene kan være både estetiske, taktile, sensuelle, eye candy som Hammer kaller det, OG intellektuelle debattinnlegg i hva jeg antar Jung ville kalt den kollektive psyken.

Kanskje jeg fokuserer helt feil nå, men teksten som Silje skrev, den som gikk slik:

«Jeg kan ikke skape. Bare bryte ned det som kommer til meg og estetisere restene. Skapelse skjer uten meg, foran meg. Ideer oppstår aldri når jeg vil de»

minnet meg om Julian Jaynes. Har du lest boken hans Silje? «The Origins of Consciousness in the Breakdown of the Bicameral Mind»? Kjent bok, verdt å lese, selv om de fleste akademia synes den er en lang

vits uten punchline. Konseptet er mer kjent enn boken: At ikke bare er språk en relativt ny oppfinnelse, men bevissheten er også bare 3000 år gammel. Men drit det. Det er det første kapittelet til Jaynes som er viktig. Nemlig, HVOR mye bruker vi bevissheten vår? Vi har alle sammen gått en tur en kveld, blunket og innsett at vi hadde ingen anelse hvor vi var, vi hadde gått oss vill i tankene våre (og tanker og bevissthet er ikke det samme), vi har altså beveget oss UTEN bevissheten.

«Innsikter kommer plutselig» skriver du., og det samme skriver Jaynes. Arkimedes oppdager oppdrift, Einstein oppdager relativitetsteorien. Den ene mannen satt i badekaret, den andre sto og barberte seg (Einstein altså). Faktisk, gjennom historien, har veldig få ideer kommet av å sette seg ned å tenke, derimot, som kreativitet kommer de tilsynelatende av seg selv. Faktisk vil du... «oppdage» at du ikke bruker bevissheten din i nærheten så mye som du tror. Bare ha en samtale. Du planlegger ikke bevisst neste ord, det kommer av seg selv. Fra hvor? Dawkins har sikkert en party-pooer idé om det, men jeg vil kalle det magi, og jeg tro du vil være enig med meg.

«What is important now is to recover our senses. We must learn to see more, to hear more, to feel more.»
Susan Sontag

Tor SR Thidesen, 29 April, 2011